

Lausunto Varsinais-Suomen strategialuonnoksesta 2040+

Kunnanhallitus 20.10.2025 § 294
292/00.04.01/2025

Asian valmistelija:
Kunnanjohtaja Carita Maisila, p. 040 137 5121

Varsinais-Suomen strategia on maakunnan kehittämisen asiakirja, joka sisältää sekä pitkän tähtäimen strategisen suunnitelman, että neljän vuoden välein laadittavan maakuntaohjelman ja innovaatiovahvuudet tunnistavan älykkään erikoistumisen strategian. Asiakirjojen laatimista ohjaavat laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta sekä maankäyttö- ja rakennuslaki.

Uuden Varsinais-Suomen strategian 2040+ valmistelu käynnistyi syksyllä 2024. Valmistelun aikana on järjestetty useita työpajoja ja webinaareja, ja käyty tiivistä keskustelua strategiatyössä mukana olevien, noin 20 maakunnallisen teemaverkoston kanssa. Verkostot ovat tuottaneet aktiivisesti materiaaleja ja kommentteja valmistelun eri vaiheissa. Valmistelun vaiheista on tiedotettu Varsinais-Suomen maakuntavaltuustoa, maakuntahallitusta ja maakunnan yhteistyöryhmää, ja myös kuntajohtajakokousta, ja tuotu näiden muutosehdotukset osaksi valmistelua. Valmistelua on ohjannut maakunnan avainorganisaatioiden ylimmästä johdosta kutsuttu ohjausryhmä.

Varsinais-Suomi on yhteyksien rakentaja, joka kiinnittää Suomen länteen. Varsinais-Suomi yhdistää ihmiset, ideat, elinkeinot ja kulttuurit niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin ja edistää kiinteää, Pohjoismaiden pääkaupungit yhdistävää yhteyttä. Maakunnan visio perustuu Varsinais-Suomen sijaintiin Itämeren ytimessä, monipuoliseen elinkeinorakenteeseen, vahvaan korkeakoulutukseen sekä saariston ja kulttuuriperinnön ainutlaatuisuuteen. Strategiaa ohjaa neljä läpileikkaavaa teemaa: kestävä talous ja kilpailukyky, luonto ja puhdas siirtymä, kokonaisturvallisuus, sekä uudistumiskyky ja tulevaisuusvalmius.

Strategia jakautuu kolmeen kärkitavoitteeseen 2040, joihin liittyen maakuntaohjelmassa 2026–2029 määritellään yhteistyön tavoitteet (22 kpl) ja niitä toteuttavia toimia:

- Kestävästi elinvoimainen Varsinais-Suomi: vahvistetaan kasvuhakuista yritystoimintaa, nostetaan TKI-menot miljardiin euroon, kehitetään dataa ja kaksikäyttöteknologioihin liittyviä murrosteknologioita ja edistetään kestävästä ruoka- ja resurssitaloutta, vihreää siirtymää ja kiertotaloutta.

- Ainutlaatuisen houkutteleva Varsinais-Suomi: houkutellaan maakuntaan osaajia ja investointeja, sujuvoitetaan kansainvälisen työvoiman rekrytointia, parannetaan liikenneyhteyksiä, kehitetään kestävän matkailun tarjontaa ja vahvistetaan maakunnan brändiä.
- Varsinais-Suomi sinua varten: panostetaan koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen, tuetaan työllistymistä maakuntaan, edistetään hyvinvointia, osallisuutta ja turvallisuutta, suojellaan ja ennallistetaan Saaristomerta ja luonnon monimuotoisuutta, ja kehitetään kulttuuripalveluja.

Varsinais-Suomen liitto pyytää sidosryhmiltä kommentteja strategialuonnokseen viimeistään 20.10.2025 erillisellä kommentointilomakkeella.

Varsinais-Suomen strategia 2040+ -luonnos lähetetään esityslistan mukana.

Yritysvaikutukset:

Maakuntastrategialla ja maakunnan menestyksellä on merkittäviä yritysvaikutuksia koko maakunnan alueella. Maakunnan strategialuonnoksessa on nostettu vahvasti esille elinvoiman ja vetovoiman teemat sekä yritysten mahdollisuudet eri toimialoille meriteollisuuden alihankintaketjuista ruoantuotantoon ja jatkojalostukseen sekä edelleen matkailun ja kulttuurin mahdollisuuksiin.

Päätösehdotus (kj):

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan, että maakunnan strategiaprosessi on toteutettu huolellisesti, perusteellisesti ja sidosryhmiä laajasti osallistaen.

Strategiassa kuvatut visio, teemat ja kärkitavoitteet ovat oikeansuuntaisia ja tähtäävät maakunnan vetovoiman vahvistamiseen monipuolisesti.

Kommentit lukuun 2. Varsinais-Suomi nyt: Strategia pohjautuu realistiseen ja huolellisesti laadittuun arvioon maakunnan nykytilanteesta.

Kommentit lukuun 3. Visio Varsinais-Suomesta 2040: Visiossa on nostettu hyvin esille Varsinais-Suomen erityispiirteet ja erityiset tulevaisuuden mahdollisuudet. Visiota ja tavoitteita ohjaavat teemat ovat perustellut.

Kommentit lukuun 4.1. Kestävästi elinvoimainen Varsinais-Suomi: Tavoitteet ovat hyvät ja konkreettiset. On tärkeää huolehtia siitä, että maakunta kehittyy laajasti koko alueellaan. Uudet teknologiat luovat mahdollisuuksia koko maakuntaan.

Kommentit lukuun 4.2. Ainutlaatuisen houkutteleva Varsinais-Suomi: Tavoitteet ovat hyvät ja konkreettiset. Lisäsehdotuksina liikenneyhteyksien tulevaisuuden painopisteinä tulisi olla myös VT 8 Nousiainen – Mynämäki -välin nelikaistaistuksen toteutus ja

Mynämäen kohdan liittymäratkaisut.

Lisäksi maakunnan liikennejärjestelmän kehittämisessä huomiota tulisi kiinnittää maakunnan sisäisiin poikittaisiin liikenneyhteyksiin ja Halikko–Kustavi-yhteyden puuttuvan Aura–Mietoinen-osuuden edistämiseen, joka luo uuden Turun seudun ulomman kehätien.

Kommentit lukuun 4.3. Varsinais-Suomi sinua varten:

Varsinais-Suomen erityiset mahdollisuudet ja vahvuudet on tunnistettu strategialuonnoksessa hyvin. Kulttuurin osalta poikkeuksellisen vahvan ja monipuolisen historian sekä rikkaan kulttuuriperinnön merkitystä voisi strategiassa korostaa vielä luonnoksessa esille tuotua vahvemmin.

Kommentit lukuun 5 Älykkään erikoistumisen strategia 2026–2029:

Älykkään erikoistumisen strategia 2026–2029 täydentää osuvasti strategiakokonaisuutta korostaessaan viittä Varsinais-Suomelle tärkeää painopistettä: merelliset ratkaisut, ruokainnovaatiot ja ruokaturva, vaativat terveystratkaisut, älykkäät ratkaisut ja talouden kestävyys siirtymä.

Kommentit lukuun 6 Strategian toteutus ja seuranta:

Strategian toteutuksen ja seurannan suunnitelma on laadittu tarkoituksenmukaiseksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.